

"Beceri odaklı yaklaşımın benimsendiği müfredat programı uzun soluklu bir çalışmanın ürünü olarak bütüncül bir anlayış ile ortaya konulmuştur. Zira eğitim, birçok bileşeni olan bir bütündür ve bir ayağı geçmişte diğer ayağı ise insanlığın geleceğine açılan bir kapıdır. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli"; öğrenci profili, beceriler çerçevesi, erdem-değer-eylem modeli, sistem okuryazarlığı ve alana ait bilgi kümeleri bileşenlerinden oluşan bütüncül bir yapı ile temel oluşturmaktadır. "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli"nde, öğrenci merkezli bir anlayış, öğrencilerin becerilerini geliştirmek ve eyleme dönüştürmek için yer alan eğilimler öğretim sürecinin dinamik bir yapıda ilerlemesine katkı sağlayacaktır."

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Eğitim Programı'nın Değerlendirilmesi (5 Kasım 2024)

Programın Güçlü Yanları

- Geriye dönüp baktığımda bizi daha ileriye götüreceği söylenen her müfredat değişikliğinin aksine bizi bir adım daha geriye götürdüğünü gözlemliyordum. TYMM ilan edildiğinde de aynı düşüncelere sahip olduğumu itiraf edeyim. Gerek Program'ın kendisi gerekse eğitimi veren hocaların programı sahiplenişi beni bu Program'ın faydalı olacağı konusunda cesaretlendirdi. Genel olarak bu Program'ın ülkemize faydalı olacağına canı gönülden inanıyorum.

- Ben son dört beş yıldır sadece bilgiyi aktaran konumunda olduğumu fark ettim. Eski programlar bize mesleğimizi unutturmuş. Artık öğretmenlik yapmaktan zevk alıyorum. Derslerimin verimli geçtiğini görüyorum. Bu Program, gerçekten çok geç kalınmış bir program. Daha önce nerelerdeydiniz, diye sormak istiyorum.

- Hele ilk temanın oyun temelli gitme düşüncesi gerçekten takdir edilecek bir yaklaşım. Çocukların gözünde ez zevkli geçen derslerin başında artık Türkçe de var. Yarış atı muamelesi görmüyor artık çocuklarımız. Birkaç öğrenci için değil artık tüm sınıf için kürek çekiyoruz. Öğrencilerimizin farklı yönleri bu Program sayesinde görüyoruz. Kimisi konuşmaktan kimisi yazmaktan hoşlanıyor. Artık yazabilen ve konuşabilen birçok öğrencim var benim de. Önceki yıllarda bu sayı her sınıfta bir elin parmağını geçmezdi. Her derste konuşmak isteyen öğrencilerimin olması beni oldukça mutlu ediyor. Yeni Program'ın zaten bunu istiyor ve ben Program'ın bu yönünü çok seviyorum.

- Dil bilgisi merkezli eğitimden vazgeçilmesi programın en güzel yanlarından biri. Bu maddeyi eleştiren öğretmenlerimiz mutlaka olacaktır. Ben şöyle örnek vereyim bununla ilgili, annem okuma yazma bilmediği halde öznesini, yüklemini, sıfatını, zamirini yerli yerinde kullanıyor. Bir yerde hata yapıldığı kesin… Öğrencinin öncelikle kendini düzgün ve doğru bir şekilde ifade edebilmesi gerekiyor. Bunu sağladığımızda birçok şey kendiliğinden düzelecektir. Şunu da ekleyeyim. Diğer sınıf seviyelerinde de dil bilgisi konularının çıkarılması gerekiyor.

- Yeni müfredat beceri temelli bir anlayışla hazırlandığı için tüm ölçme araçları da etkinlikler üzerinden tasarlanmış. Bu da işimizi kolaylaştıran etmenlerin başında geliyor.

- Dört temel becerinin geliştirilmesinin hedeflenmesi, temaların azaltılması da programın güçlü yönlerinden.

- Özellikle "kitap okuma atölyeleri" gerçekten alkışlanacak bir düşünce.

- Öğrencilerimizin ilk dört yıl farklı bir Program'da yetişip gelmelerine rağmen ifade güçlerini arttırmalarında bu Program'ın görülür etkisi oldu. Umarız bu Program uzun yıllar devam eder.

Programın Zayıf Yanları

- Program'ın özellikle okuma ve yazma konusunda problemi olan öğrenciler ve bu öğrencilerin çok olduğu sınıflar için çok verimsiz olacağını belirteyim. Ne yaparsan yap ne kadar çabalarsan çabala olmaz. Bu sınıflar için farklı çalışma fasikülleri veya kitaplar olmalı. Bunu sadece kitabın içine yerleştirilen "Farklılaştırma" bölümü ile yapamayız. Zayıf öğrencilerin veya okulların tespiti de öğrenciler 5. sınıfa gelmeden önce belirlenmeli.

- Program'ın ilkokul birinci sınıftan başlayıp gelmesi gerekiyordu. Neden 5 ve 9. sınıftan başladığının mantıklı bir açıklamasının olmadığını biliyorum. Sıfırdan başlamak bu değil. Nereden kurtarsak kâr mantığı hoş değil ve eğitimin içerisinde güzel durmuyor. Gerçi tüm öğrencilerimizi kurtaracak bir sistem de şu an için bize uzak görünüyor.

- Program'ı hazırlayan ekip ile "Ölçme Değerlendirme Birimi"nin koordineli çalışması gerekiyor. Bu öğrencilerin ne gibi bir sınava ya da değerlendirmeye tabi tutulacağı yetkililer tarafından bugünden itibaren net olarak belirtilmelidir. Bu açıklama Program ve de öğretmenlerimizin elini daha da güçlendirecektir.

- Program'a uygun ders kitabının hazırlanması gerekiyor. Program'ı hazırlayan ekip ile ders kitabı yazarlarının daha yetkin olması gerekiyor.

- Yapılan her etkinlikte ölçek tutturulması öğretmenleri çok zorluyor ve bu durum Program'a bakış açımızı olumsuz etkiliyor.

- Kitabı eleştirsek de daha önceki ders kitaplarına göre gerçekten olumlu birçok tarafı var. Hakkını yemeyelim. Seçilen metinler, bazı etkinlikler vs. çok güzel ama her güzelin bir kusuru olduğunu da unutmayalım.

Ders Kitabının Değerlendirilmesi

- Yukarıda da belirttiğim gibi ders kitabını hazırlayan ekibin öncelikle öğrenci seviyesini bilmesi ve öğrenme çıktılarının içeriğine de hâkim olması gerekiyor. Bazı öğrenme çıktıları ile ders kitabındaki etkinlikler örtüşmüyor.

- Kitap içeriği çok yoğun olmuş. Gereksiz uzatılan etkinlikler ve benzer etkinliklere yer verilmesi bizleri gerçekten yoruyor. Etkinlikler yarı yarıya azalmalı. Bir metinde 14 etkinliğin olması akıl alır gibi değil. Şunu da belirtmeden geçmeyelim. Özellikle ilk tema için fazladan bir hafta daha verilmeli.

- KSDM uygulama örnekleri çok uzun. Metinlerin orada yer alması zaten uygun değil. Metin yerine karekod uygulamasının olması daha mantıklı olurmuş.

- Kitaba ait dinleme metinlerine ulaşmakta sorun yaşıyoruz. Akıllı tahtaları olmayan öğretmen arkadaşlarımız bu konuda büyük sıkıntılar çekiyor. Teknolojinin hayatımızı kolaylaştırdığı şu zamanda MEB'in, biz öğretmenleri EBA'ya yönlendirip oradan metin açmaya teşvik etmesi izaha muhtaçtır. Kullandığınız teknoloji hayatımızı kolaylaştırsın lütfen.

- Yıllık plana göre bugün 6. metinde olmamız gerekirken yapılan anketlere göre çoğu öğretmenimiz ya 4. metnin etkinliklerini yeni bitirmiş ya da 1. tema sonundaki "Kontrol Noktası"ndalar. Bu da etkinlikleri tam olarak uyguladığımızda planda çok ilerleyemediğimizi gösteriyor.

- Temaların azaltılmasına rağmen etkinliklerin çoğaltılması, yönergelerin uzun ve anlaşılır olmaması, benzer ve aynı etkinliklerin bulunması programın ruhun aykırı. Bu yanlışlardan bir an önce dönülmesi gerekiyor.

- Kitapta söylenen her şeyi yapmama rağmen daha 4. metni yeni bitirdim. Ders kitabı işimizi zorlaştırıyor. Yeni sene için işimizi kolaylaştıracak bir ders kitabına ihtiyacımız var.

Önerilerim

- Sınavlar bu Program'a göre düzenlenirse her şey yerli yerine oturacaktır. Öğretmenlerimizin de kaygısı azalacaktır. Öğrencilerin hangi sınıflarda değerlendirmeye alınacağı veya 8. sınıfta nasıl bir sınava gireceği netleşmeli.

- Kalabalık sınıflardaki öğrenci sayıları azaltılmalı.

- Ders kitabı alanında yetkin öğretmenler tarafından hazırlanmalı, sadeleşmeli ve ders kitabındaki etkinlikler azaltılmalı.

- Öğrenme çıktıları her tema için azaltılmalı. Farklı temalar içinde tekrar eden aynı öğrenme çıktıları çıkarılmalı.

- Bizden yetkin öğrencilerin yetiştirmemiz isteniyor. Bunun için de her eve dergi, gazete ve kitap girmesi gerekiyor. Devletimiz, ücretsiz ders kitaplarıyla beraber belirli sayıda dergi, gazete ve kitabı ücretsiz olarak öğrencilere verebilir.

- Ders kitabındaki etkinliklerin cevaplarının ve de gerekli açıklamaların yer alacağı bir kılavuz kitap hazırlanmalıdır.

- Ders kitabındaki etkinliklerin hangi öğrenme çıktısı ile ilişkilendirildiğini bilmiyoruz ya da öğrenme çıktısı ile ders kitabındaki etkinliği eşleştirmeye çalışıyoruz. Bunun için ders kitabındaki etkinliklerin başında veya bize verilecek kılavuz kitapta, etkinliklerin hangi öğrenme çıktısı ile ilgili olduğunun belirtilmesi gerekiyor.

- Kitaba ait dinleme metinlerinin ve ek çalışmaların tamamının indirilebilir bir platformda olması gerekiyor.

- "İstasyon tekniği" 5. sınıflar için değil de 7 ve 8. sınıflar için olsaymış daha isabetli olurmuş. "İstasyon tekniğ"i bu sınıf düzeyinden çıkarılmalıdır.

- Biz ne kadar erdemli insan olmanın özelliklerinden bahsetsek de çevre bu konuda bizden daha etkili. Özellikle TV'lerin ve sosyal medyanın bu konuda bizden daha etkili olduğunu unutmamak gerekir. Bu anlamda büyük iş bizi yönetenlere düşüyor diyebiliriz.

NOT: Program'a öğretmenlerimizin sahip çıkabilmesi için bu söylenenlere kulak verilmesi gerekiyor.

Eyüp Hayta

Türkçe Öğretmeni

Değerlendirme, binlerce Türkçe öğretmeninin ortak görüşüyle oluşturulmuştur.